

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΣΥΝΔΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

erasmediah.eu

**Co-funded by
the European Union**

Μάθημα 3.5.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΧΕΙΡΑΓΩΓΗΣΗΣ

ERASMEDIAH

Educational Reinforcement Against
the Social Media Hyperconnectivity

**Co-funded by
the European Union**

Επισκόπηση μαθήματος

Στη σημερινή συνεδρία, θα διερευνήσουμε την έννοια της αντίστασης στη χειραγώγηση στο διαδίκτυο, εστιάζοντας στην κριτική σκέψη, τον έλεγχο γεγονότων και τις υπεύθυνες ψηφιακές συνήθειες. Στόχος είναι να εξοπλίσουμε τους συμμετέχοντες με εφαρμόσιμα βήματα για την αναγνώριση και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, προωθώντας παράλληλα μια συνειδητή ψηφιακή παρουσία. Μέσω αναστοχαστικών συζητήσεων και ομαδικών δραστηριοτήτων, θα εμβαθύνουμε την κατανόησή μας για το πώς να διατηρούμε μια ισορροπημένη σχέση με τις διαδικτυακές πληροφορίες.

Το εργαστήριο οργανώνεται σε 4 βήματα:

- 1. Εισαγωγή στη διαδικτυακή χειραγώγηση (10 λεπτά)**
- 2. Εξερεύνηση ψηφιακών συνηθειών για την ευημερία των νέων (15 λεπτά)**
- 3. Οικοδόμηση Ανθεκτικότητας Ενάντια στη Χειραγώγηση στο Διαδίκτυο (15 λεπτά)**
- 4. Τελική Συζήτηση & Συμπεράσματα (5 λεπτά)**

Μάθημα 3.5.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΧΕΙΡΑΓΩΓΙΑΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Στόχοι:

Κατανοήστε τις τακτικές που χρησιμοποιούνται στην χειραγώγηση και την παραπληροφόρηση στο διαδίκτυο. Αναπτύξτε δεξιότητες κριτικής σκέψης για τον εντοπισμό και την αντίσταση στη χειραγώγηση. Εφαρμόστε πρακτικές στρατηγικές για την ενίσχυση της υπεύθυνης διαδικτυακής συμπεριφοράς.

Βασικά Μηνύματα:

Οι διαδικτυακές πλατφόρμες μπορούν να χειραγωγηθούν για τη διάδοση παραπληροφόρησης και προκατάληψης.

Η κριτική σκέψη και ο έλεγχος γεγονότων είναι απαραίτητα για τον ψηφιακό γραμματισμό.

Μικρές προσαρμογές στην κατανάλωση μέσων μπορούν να μειώσουν σημαντικά την ευαισθησία στη χειραγώγηση.

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Βήμα 1

Εισαγωγή στη διαδικτυακή χειραγώγηση

Η χειραγώγηση στο διαδίκτυο περιλαμβάνει τακτικές που χρησιμοποιούνται για να επηρεάσουν την κοινή γνώμη, να διαδώσουν παραπληροφόρηση και να ελέγξουν τις διαδικτυακές αφηγήσεις.

Συζητήστε τη σημασία της στη σύγχρονη ζωή: Σε έναν ψηφιακά καθοδηγούμενο κόσμο, η παραπληροφόρηση μπορεί να διαμορφώσει απόψεις και να επηρεάσει τις κοινωνικές αποφάσεις. Η κατανόηση των τακτικών χειραγώγησης βοηθά στην οικοδόμηση ανθεκτικότητας έναντι τέτοιων επιρροών.

Σύντομη ομαδική δραστηριότητα: «Σκεφτείτε μια φορά που συναντήσατε ύποπτο περιεχόμενο στο διαδίκτυο». Οι συμμετέχοντες συζητούν σε ζευγάρια ή μικρές ομάδες συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου παρατήρησαν παραπλανητικό ή χειριστικό περιεχόμενο και τον αντίκτυπό του. Μπορούν να μοιραστούν ένα βασικό συμπέρασμα με την ομάδα.

Βήμα 1

Εισαγωγή στη διαδικτυακή χειραγώγηση

Η κριτική σκέψη περιλαμβάνει την αμφισβήτηση της εγκυρότητας και της πρόθεσης πίσω από τις διαδικτυακές πληροφορίες.

Βοηθά στο:

- Εντοπίστε προκαταλήψεις στο περιεχόμενο.
- Αξιολογήστε την αξιοπιστία των πηγών.
- Μειώστε τις συναισθηματικές αντιδράσεις σε εντυπωσιακό περιεχόμενο.

Προβολή βίντεο

- Προτεινόμενο βίντεο: [“Fighting misinformation in the digital age](#)

Δραστηριότητα συζήτησης:

«Σκεφτείτε μια φορά που κοινοποιήσατε περιεχόμενο χωρίς να το επαληθεύσετε. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα;» «Ποιες στρατηγικές μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για να κάνετε τις ψηφιακές σας αλληλεπιδράσεις πιο συνειδητές;»

Βήμα 2

Εξερευνώντας Τεχνικές Χειραγώγησης στο Διαδίκτυο

Στόχος: Κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι τεχνικές χειραγώγησης επηρεάζουν τη διαδικτυακή συμπεριφορά και προσδιορισμός στρατηγικών για την αναγνώριση και την αντίστασή τους.

Δραστηριότητα Ομαδικής Αναστοχασμού:

Οι συμμετέχοντες δημιουργούν έναν προσωπικό «Χάρτη Ευαισθητοποίησης για τη Χειραγώγηση στο Διαδίκτυο»:

- **Κοινές Τεχνικές Χειραγώγησης:**

Εντοπίστε τακτικές όπως τίτλους με clickbait, επιλεκτική επεξεργασία και ψεύτικες μαρτυρίες.

- **Προσωπικές εμπειρίες:**

Αναλογιστείτε προσωπικές συναντήσεις με παραπλανητικό ή υπερβολικό διαδικτυακό περιεχόμενο.

- **Στόχοι για Βελτίωση:**

Θέστε έναν συγκεκριμένο στόχο για να βελτιώσετε την ικανότητά τους να εντοπίζουν χειραγώγηση (π.χ. επαλήθευση πληροφοριών πριν από την κοινοποίηση, χρήση εργαλείων επαλήθευσης γεγονότων).

Μοιρασιά:

Μοιραστείτε χάρτες σε μικρές ομάδες για να ενθαρρύνετε την υποστήριξη από ομοτίμους και την ανταλλαγή στρατηγικών.

Επιπλέον Δραστηριότητα:

- Συζητήσεις βασισμένες σε σενάρια: Παρουσιάστε καταστάσεις όπως:
- Μια viral ανάρτηση που κάνει υπερβολικούς ισχυρισμούς χωρίς πηγές.
- Μια χειραγωγημένη εικόνα που κοινοποιήθηκε ευρέως κατά τη διάρκεια εκλογών.
- Ένα παραπλανητικό άρθρο για την υγεία που διαδίδει ψευδή πληροφορία.

Σε μικρές ομάδες, συζητήστε:

- Η συναισθηματική επίδραση του περιεχομένου.
- Στρατηγικές για κριτική αξιολόγηση και απάντηση (π.χ. παύση πριν από την κοινοποίηση, διασταύρωση πληροφοριών).

Βήμα 2

Εξερευνώντας Τεχνικές Χειραγώγησης στο Διαδίκτυο

Ανατροφοδότηση

«Πώς η αναγνώριση τεχνικών χειραγώγησης σας βοηθά να κάνετε πιο ενημερωμένες επιλογές στο διαδίκτυο;»

«Ποιες πρακτικές στρατηγικές μπορείτε να αρχίσετε να χρησιμοποιείτε σήμερα για να αποφύγετε τη διάδοση παραπληροφόρησης;»

Στρατηγικές για την οικοδόμηση ανθεκτικότητας ενάντια στη διαδικτυακή χειραγώγηση:

- Παύση πριν από την κοινοποίηση: Ενθαρρύνετε την επαλήθευση πληροφοριών από πολλαπλές πηγές πριν από την αναδημοσίευση.
- Χρησιμοποιήστε εργαλεία επαλήθευσης γεγονότων: Εισαγάγετε εργαλεία όπως το Snopes, το FactCheck.org ή το Google Fact Check Explorer.
- Αναπτύξτε κρίσιμες συνήθειες: Εξασκηθείτε στην αμφισβήτηση των τίτλων, στον έλεγχο της αυθεντικότητας των εικόνων και στον εντοπισμό της συναισθηματικής γλώσσας στις αναρτήσεις.
- Προωθήστε την ενεργή συμμετοχή: Μεταβείτε από την παθητική κύλιση σε δραστηριότητες όπως η συμμετοχή σε διαδικτυακές συζητήσεις ή η δημιουργία περιεχομένου με θετική πρόθεση.

Βήμα 3

Οικοδόμηση Ανθεκτικότητας Ενάντια στη Χειραγώγηση στο Διαδίκτυο

Στρατηγικές για Κριτική Κατανάλωση Προτάσεις: Διασταυρώστε πληροφορίες με πολλαπλές πηγές. Χρησιμοποιήστε ιστότοπους επαλήθευσης γεγονότων. Αποφύγετε την κοινοποίηση περιεχομένου που βασίζεται σε συναισθηματικές αντιδράσεις. Ενδυναμώστε τους συμμετέχοντες να αναπτύξουν εξατομικευμένες στρατηγικές για την αντίσταση στη χειραγώγηση στο διαδίκτυο προσαρμόζοντας τις συνήθειες κριτικής σκέψης στις δικές τους ψηφιακές εμπειρίες.

Δραστηριότητα Εξατομίκευσης της Προσέγγισής σας: «Αναπτύξτε ένα Προσωπικό Σχέδιο Διαδικτυακής Ανθεκτικότητας».

1. Προσδιορίστε κοινές πηγές πληροφοριών:

Αναφέρετε τις 3 κορυφαίες πλατφόρμες ή ιστότοπους όπου καταναλώνουν το μεγαλύτερο μέρος του διαδικτυακού τους περιεχομένου. Σκεφτείτε εάν αυτές οι πηγές είναι γενικά αξιόπιστες ή εάν έχουν συναντήσει στο παρελθόν παραπλανητικό περιεχόμενο.

Βήμα 3

ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΝ'ΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΧΕΙΡΑΓΩΓΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΪΚΤΥΟ

2. Αναγνωρίστε τους Προσωπικούς Παράγοντες:

Εντοπίστε καταστάσεις όπου μπορεί να είναι πιο ευάλωτοι στη χειραγώγηση (π.χ., συναισθηματικά φορτισμένοι τίτλοι, viral τάσεις, πολιτικό περιεχόμενο).

3. Καθιερώστε συνήθειες επαλήθευσης γεγονότων:

- Δεσμευτείτε σε συγκεκριμένες στρατηγικές όπως:
- Διασταύρωση πληροφοριών από πολλαπλές πηγές.
- Χρήση ιστοσελίδων επαλήθευσης γεγονότων πριν από την κοινοποίηση περιεχομένου.
- Αποφυγή συναισθηματικά φορτισμένων αντιδράσεων κατά την ενασχόληση με περιεχόμενο.

4. Ορίστε τους προσωπικούς σας στόχους:

- Θέστε έναν ή δύο μετρήσιμους στόχους, όπως:
- «Θα επαληθεύσω δύο διαφορετικές πηγές πριν κοινοποιήσω άρθρα ειδήσεων.»
- «Θα μειώσω την αλληλεπίδρασή μου με περιεχόμενο που παρασύρει κλικ περιορίζοντας τον χρόνο σε πλατφόρμες με εντυπωσιακό περιεχόμενο.»

5. Μοιραστείτε και συζητήστε: Χωριστείτε σε μικρές ομάδες για να μοιραστείτε προσωπικές στρατηγικές και να δώσετε ανατροφοδότηση.

Ερωτήσεις αναστοχασμού:

«Ποια ήταν η πιο εκπληκτική πληροφορία που ανακαλύψατε κατά τη δημιουργία του σχεδίου ανθεκτικότητάς σας;»

Καθώς ολοκληρώνουμε τη σημερινή συνεδρία, ας αφιερώσουμε λίγο χρόνο για να αναλογιστούμε τι μάθαμε σχετικά με την οικοδόμηση ανθεκτικότητας ενάντια στη χειραγώγηση στο διαδίκτυο και πώς μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε αυτές τις γνώσεις στην καθημερινότητά μας. Θα ήθελα να ρωτήσω, έχετε αντιμετωπίσει ποτέ μια κατάσταση όπου νιώσατε παραπλανημένοι ή επηρεασμένοι από διαδικτυακό περιεχόμενο, είτε μέσω διαφημίσεων, αναρτήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είτε ψευδών ειδήσεων; Αν ναι, ποια βήματα μπορείτε να κάνετε από τη σημερινή συζήτηση για να προστατευτείτε από αυτές τις παγίδες; Σκεφτείτε πώς μπορούμε να υποστηρίξουμε ο ένας τον άλλον στην ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης. Τι μπορείτε να κάνετε για να παραμένετε ενημερωμένοι και να λαμβάνετε πιο συνειδητές αποφάσεις σχετικά με τις πληροφορίες που καταναλώνετε στο διαδίκτυο; Και πώς θα μπορούσατε να βοηθήσετε έναν φίλο να αναγνωρίσει το χειριστικό περιεχόμενο ή να αποκτήσει μεγαλύτερη επίγνωση του ψηφιακού του περιβάλλοντος;

Σας ευχαριστούμε για τη σημερινή σας συμμετοχή και ας συνεχίσουμε να υποστηρίξουμε ο ένας τον άλλον στην καλλιέργεια μιας πιο υγιούς σχέσης με τον διαδικτυακό κόσμο.

Σύνοψη των βασικών συμπερασμάτων

- Προσδιορίστε τα τρωτά σημεία: Να είστε ενήμεροι για καταστάσεις όπου ενδέχεται να είστε πιο ευάλωτοι σε χειραγώγηση, όπως συναισθηματικά φορτισμένοι τίτλοι ειδήσεων, viral τάσεις ή πολιτικά φορτισμένο περιεχόμενο.
- Καθιερώστε συνήθειες επαλήθευσης γεγονότων: Δεσμευτείτε να επαληθεύετε τις πληροφορίες πριν από την κοινοποίηση, διασταυρώνοντας πηγές, χρησιμοποιώντας ιστότοπους επαλήθευσης γεγονότων (όπως το Snopes) και αποφεύγοντας συναισθηματικές αντιδράσεις στο περιεχόμενο.
- Ορίστε προσωπικούς στόχους: Ορίστε εφαρμόσιμους στόχους που θα καθοδηγούν την ψηφιακή σας συμπεριφορά, όπως η επαλήθευση δύο πηγών πριν από την κοινοποίηση ειδήσεων ή η μείωση της αλληλεπίδρασης με εντυπωσιακό περιεχόμενο.
- Αναπτύξτε στρατηγικές κρίσιμης κατανάλωσης: Εξασκηθείτε στην αμφισβήτηση των τίτλων, στον έλεγχο της αυθεντικότητας των εικόνων και στην αναγνώριση της συναισθηματικής γλώσσας. Μετάβαση από την παθητική κύλιση σε πιο σκόπιμη διαδικτυακή αλληλεπίδραση.
- Στοχασμός και ανταλλαγή απόψεων από ομοτίμους: Σε μικρές ομάδες, σκεφτείτε τις προσωπικές σας στρατηγικές για την αντίσταση στη χειραγώγηση και μοιραστείτε ιδέες. Υποστηρίξτε ο ένας τον άλλον στη δημιουργία μιας πιο ανθεκτικής διαδικτυακής παρουσίας.

Οδηγίες για εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, εκπαιδευτικούς και δασκάλους

Στόχοι

- Βοηθήστε τους μαθητές να αναγνωρίσουν στιγμές που μπορεί να είναι πιο ευάλωτοι σε συναισθηματικά φορτισμένα πρωτοσέλιδα, τάσεις που προκαλούν ιό ή πολιτικά φορτισμένο περιεχόμενο.
- Διδάξτε στους μαθητές πρακτικές στρατηγικές για την επαλήθευση διαδικτυακών πληροφοριών μέσω διασταύρωσης πηγών και χρήσης εργαλείων επαλήθευσης γεγονότων.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να θέσουν μετρήσιμους στόχους για την αντίσταση στη χειραγώγηση, όπως η επαλήθευση των πηγών πριν από την κοινοποίηση ή η μείωση του χρόνου σε πλατφόρμες που δημιουργούν εντυπώσεις.
- Ενισχύστε δεξιότητες κριτικής σκέψης που επιτρέπουν στους μαθητές να αξιολογούν τίτλους, εικόνες και συναισθηματική γλώσσα κατά την κατανάλωση ψηφιακού περιεχομένου.
- Προωθήστε ομαδικές συζητήσεις όπου οι μαθητές μπορούν να μοιράζονται προσωπικές στρατηγικές και να θεωρούν ο ένας τον άλλον υπεύθυνους για την οικοδόμηση ανθεκτικότητας απέναντι στη χειραγώγηση στο διαδίκτυο.

Απαιτούμενα υλικά

- Προβολέας και οθόνη
- Ομιλητές
- Φορητός υπολογιστής ή συσκευή
- Φυλλάδια
- Χαρτί γραφημάτων ή λευκός πίνακας
- Σημειωματάρια ή Χαρτί
- Στυλό ή μολύβια

Βήμα 1: Εισαγωγή στη διαδικτυακή χειραγώγηση (10 λεπτά)

Καλωσόρισμα και εισαγωγή:

Χαιρετήστε τους συμμετέχοντες και ορίστε έναν φιλόξενο, διαδραστικό τόνο για τη συνεδρία. Εξηγήστε τον στόχο της συνεδρίας: να κατανοήσετε την έννοια της διαδικτυακής χειραγώγησης, να διερευνήσετε πώς επηρεάζει τα άτομα και τις κοινωνίες και να συζητήσετε τρόπους ανάπτυξης ανθεκτικότητας σε αυτήν. Περιγράψτε συνοπτικά τη ροή της συνεδρίας, τονίζοντας τη σημασία της κριτικής σκέψης και της αυτογνωσίας στην ψηφιακή εποχή.

Προβολή βίντεο ή έναρξη συζήτησης:

Προτεινόμενο βίντεο: «Καταπολέμηση της παραπληροφόρησης στην ψηφιακή εποχή Σκοπός: Κεντρίστε την περιέργεια και ενεργοποιήστε τους συμμετέχοντες, παρουσιάζοντας τις κοινές τακτικές που χρησιμοποιούνται στη διαδικτυακή χειραγώγηση, συμπεριλαμβανομένης της παραπληροφόρησης, της συναισθηματικής χειραγώγησης και της επιλεκτικής πλαισίωσης πληροφοριών. Το βίντεο θα παρουσιάσει παραδείγματα διαδικτυακής χειραγώγησης από τον πραγματικό κόσμο, θέτοντας το έδαφος για βαθύτερη σκέψη και συζήτηση.

Βασικά σημεία συζήτησης:

Τι είναι η χειραγώγηση στο διαδίκτυο και πώς διαφέρει από την απλή λήψη παραπλανητικών πληροφοριών;

Γιατί είναι σημαντικό να κατανοήσουμε τις τακτικές χειραγώγησης στον σημερινό ψηφιακό κόσμο;

Πώς μπορεί η διαδικτυακή χειραγώγηση να διαμορφώσει την κοινή γνώμη και να επηρεάσει τις κοινωνικές αποφάσεις;

Προετοιμασία εκπαιδευτή:

Υλικά που χρειάζονται:

- Προβολέας ή οθόνη για προβολή βίντεο
- Χαρτί/λευκός πίνακας για την καταγραφή των βασικών σημείων συζήτησης
- Μαρκαδόροι ή ψηφιακά εργαλεία για καταγισμό ιδεών
- Φυλλάδια ή διαφάνειες που συνοψίζουν τακτικές χειραγώγησης στο διαδίκτυο, στρατηγικές για κριτική κατανάλωση και βασικά συμπεράσματα από τη συζήτηση

Βήμα 2: Εξερεύνηση τεχνικών χειραγώγησης στο διαδίκτυο (15 λεπτά)

Σκοπός:

Κατανοήστε πώς οι τεχνικές χειραγώγησης επηρεάζουν τη διαδικτυακή συμπεριφορά και προσδιορίστε στρατηγικές για την αναγνώριση και την αντίστασή τους.

Δραστηριότητα ομαδικού αναστοχασμού:

Δραστηριότητα: Οι συμμετέχοντες δημιουργούν έναν προσωπικό «Χάρτη Ευαισθητοποίησης για τη Χειραγώγηση στο Διαδίκτυο».

Συνήθεις Τεχνικές Χειραγώγησης: Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να κάνουν καταγισμό ιδεών και να απαριθμήσουν συνήθεις τακτικές χειραγώγησης που ενδέχεται να συναντήσουν στο διαδίκτυο, όπως:

- Τίτλοι με clickbait
- Επιλεκτική επεξεργασία βίντεο ή άρθρων
- Ψεύτικες μαρτυρίες ή υπερβολικοί ισχυρισμοί

Προσωπικές εμπειρίες: Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να αναλογιστούν τις προσωπικές τους εμπειρίες με παραπλανητικό ή υπερβολικό διαδικτυακό περιεχόμενο. Θα πρέπει να σκεφτούν μια φορά που επηρεάστηκαν από περιεχόμενο ή κοινοποίησαν κάτι χωρίς να το επαληθεύσουν.

Στόχοι για Βελτίωση: Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να θέσουν έναν συγκεκριμένο στόχο για να βελτιώσουν την ικανότητά τους να αναγνωρίζουν και να αντιστέκονται στη χειραγώγηση. Παραδείγματα στόχων θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν:

- Επαλήθευση πληροφοριών πριν από την κοινοποίηση
- Χρήση εργαλείων επαλήθευσης γεγονότων όπως το Snopes ή το FactCheck.org
- Μείωση της αλληλεπίδρασης με εντυπωσιακό ή προκατειλημμένο περιεχόμενο

Κοινοποίηση: Οι συμμετέχοντες θα μοιραστούν τους Χάρτες Ευαισθητοποίησης για τη Χειραγώγηση στο Διαδίκτυο σε μικρές ομάδες. Στόχος είναι η ενίσχυση της υποστήριξης από ομοτίμους και η ανταλλαγή στρατηγικών για τον εντοπισμό και την αντίσταση στη χειραγώγηση στο διαδίκτυο.

Βήμα 2: Εξερεύνηση τεχνικών χειραγώγησης στο διαδίκτυο (15 λεπτά)

Ανατροφοδότηση:

- «Πώς η αναγνώριση τεχνικών χειραγώγησης σας βοηθά να κάνετε πιο ενημερωμένες επιλογές στο διαδίκτυο;»
- «Ποιες πρακτικές στρατηγικές μπορείτε να αρχίσετε να χρησιμοποιείτε σήμερα για να αποφύγετε τη διάδοση παραπληροφόρησης;»

Στρατηγικές για την ψηφιακή ευημερία των νέων: Παρουσιάστε πρακτικές προσεγγίσεις που μπορούν να εφαρμόσουν οι συμμετέχοντες για να πλοηγηθούν στον διαδικτυακό κόσμο πιο αποτελεσματικά:

- Παύση πριν από την κοινή χρήση
- Χρησιμοποιήστε εργαλεία επαλήθευσης γεγονότων
- Αναπτύξτε κρίσιμες συνήθειες
- Αμφισβήτηση των τίτλων και της συναισθηματικής γλώσσας που χρησιμοποιείται στις αναρτήσεις.
- Έλεγχος αυθεντικότητας εικόνων ή βίντεο.
- Εντοπισμός προκαταλήψεων και αναγνώριση της πρόθεσης πίσω από το περιεχόμενο.
- Προωθήστε την ενεργή συμμετοχή

Ομαδική ανταλλαγή ιδεών:

- «Ποιες στρατηγικές έχετε δοκιμάσει για να βελτιώσετε τις ψηφιακές σας συνήθειες;»
- «Ποια εμπόδια δυσκολεύουν την τήρηση αυτών των στρατηγικών;»

Προετοιμασία εκπαιδευτή:

Υλικά που χρειάζονται:

- Λευκός πίνακας ή χαρτί με γραφήματα για τη χαρτογράφηση τεχνικών και στρατηγικών χειραγώγησης
- Μαρκαδόροι ή ψηφιακά εργαλεία για καταιγισμό ιδεών και ανταλλαγή ιδεών
- Φυλλάδια ή διαφάνειες που συνοψίζουν στρατηγικές για την αντίσταση στη διαδικτυακή χειραγώγηση και την οικοδόμηση ψηφιακής ανθεκτικότητας

Βήμα 3: Δημιουργία Ανθεκτικότητας Ενάντια στη Χειραγώγηση στο Διαδίκτυο (15 λεπτά)

Εξατομίκευση της προσέγγισής σας:

Δραστηριότητα: "Ανάπτυξη ενός Προσωπικού Σχεδίου Διαδικτυακής Ανθεκτικότητας"

- Καθοδηγήστε τους συμμετέχοντες σε μια σειρά βημάτων για να προσαρμόσουν το δικό τους σχέδιο αντίστασης στη χειραγώγηση στο διαδίκτυο.
- Προσδιορίστε κοινές πηγές πληροφοριών.
- Ερώτηση αναστοχασμού: Είναι αυτές οι πηγές γενικά αξιόπιστες; Έχουν συναντήσει παραπλανητικό ή χειριστικό περιεχόμενο σε αυτές τις πλατφόρμες στο παρελθόν;

Αναγνώριση Προσωπικών Πυροδοτήσεων: Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν καταστάσεις ή τύπους περιεχομένου που τους καθιστούν πιο ευάλωτους στη χειραγώγηση.

- Ερώτηση Στοχασμού: Ποιοι τύποι περιεχομένου ή καταστάσεων τείνουν να επηρεάζουν τις απόψεις ή τα συναισθήματά σας περισσότερο από άλλους;
- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να θέσουν έναν ή δύο μετρήσιμους, εφικτούς στόχους που θα τους βοηθήσουν να αναπτύξουν ανθεκτικότητα απέναντι στη χειραγώγηση στο διαδίκτυο. Παραδείγματα στόχων θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν:
- «Θα επαληθεύσω δύο διαφορετικές πηγές πριν κοινοποιήσω οποιοδήποτε άρθρο ειδήσεων.»
- «Θα περιορίσω τον χρόνο μου σε πλατφόρμες γνωστές για το εντυπωσιακό περιεχόμενο και θα αποφύγω το clickbait.»
- Ερώτηση αναστοχασμού: Πώς μπορείτε να κάνετε αυτούς τους στόχους ρεαλιστικούς και μετρήσιμους στην καθημερινή σας ζωή;

Προετοιμασία Εκπαιδευτή:

Υλικά που χρειάζονται:

- Λευκός πίνακας ή χαρτί με γραφήματα για να απαριθμήσετε κοινές πηγές πληροφοριών, προσωπικά κίνητρα και στρατηγικές
- Μαρκαδόροι ή ψηφιακά εργαλεία για καταιγισμό ιδεών και ανταλλαγή ιδεών
- Φυλλάδια ή διαφάνειες που συνοψίζουν τις στρατηγικές για την κρίσιμη κατανάλωση, τα εργαλεία επαλήθευσης γεγονότων και τις τεχνικές καθορισμού στόχων για την οικοδόμηση διαδικτυακής ανθεκτικότητας

Βήμα 4: Τελική συζήτηση (5 λεπτά)

Ανακεφαλαίωση: Καθώς ολοκληρώνουμε τη σημερινή συνεδρία, ας αφιερώσουμε λίγο χρόνο για να αναλογιστούμε τι μάθαμε σχετικά με την οικοδόμηση ανθεκτικότητας ενάντια στη χειραγώγηση στο διαδίκτυο. Σκεφτείτε πώς αυτές οι γνώσεις μπορούν να εφαρμοστούν στην καθημερινή σας ζωή και στις ψηφιακές σας συνήθειες.

Προτροπή για συζήτηση: «Σηκώστε το χέρι σας αν έχετε αντιμετωπίσει ποτέ μια κατάσταση όπου νιώσατε παραπλανημένοι ή επηρεασμένοι από διαδικτυακό περιεχόμενο, όπως διαφημίσεις, αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή ψευδείς ειδήσεις». Όσοι σήκωσαν το χέρι τους, σκεφτείτε πώς μπορείτε να προστατευτείτε από αυτές τις παγίδες.

Ενθάρρυνση της υποστήριξης από ομοτίμους:

Είναι σημαντικό να στηρίζουμε ο ένας τον άλλον στην ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης και στην καλύτερη επίγνωση του διαδικτυακού περιεχομένου με το οποίο ασχολούμαστε.

Βασικά συμπεράσματα: Τελειώνοντας τη σημερινή συνεδρία, να θυμάστε ότι ακόμη και οι μικρές αλλαγές μπορούν να οδηγήσουν σε πιο υγιεινές συνήθειες και σε μια πιο θετική σχέση με τον διαδικτυακό κόσμο. Εφαρμόζοντας κριτική σκέψη σε ό,τι βλέπετε στο διαδίκτυο και ελέγχοντας την αξιοπιστία των πληροφοριών πριν αντιδράσετε ή κοινοποιήσετε, επηρεάζετε σημαντικά τον τρόπο με τον οποίο αλληλεπιδράτε με την τεχνολογία.

Βήμα 4: Τελική συζήτηση (5 λεπτά)

Προετοιμασία εκπαιδευτή:

Υλικά που χρειάζονται:

- Λευκός πίνακας/χαρτί για την καταγραφή των βασικών σημείων συζήτησης
- Μαρκαδόροι ή ψηφιακά εργαλεία για καταιγισμό ιδεών
- Διαφάνειες που συνοψίζουν τα κύρια συμπεράσματα της **συνεδρίας**

Κλείσιμο μηνύματος

Σας ευχαριστώ όλους για τη σημερινή σας συμμετοχή και που μοιραστήκατε τις σκέψεις και τους προβληματισμούς σας. Έχετε κάνει ένα σημαντικό βήμα προς την οικοδόμηση ανθεκτικότητας ενάντια στη χειραγώγηση στο διαδίκτυο και αυτή είναι μόνο η αρχή. Αναπτύσσοντας αυτές τις πιο υγιεινές ψηφιακές συνήθειες, όχι μόνο βελτιώνετε τη δική σας ευημερία, αλλά μπορείτε επίσης να εμπνεύσετε τους γύρω σας να είναι πιο συνειδητοί στις διαδικτυακές τους εμπειρίες.

Ας συνεχίσουμε να καλλιεργούμε μια πιο υγιή σχέση με τον διαδικτυακό κόσμο, τόσο για εμάς όσο και για τους ανθρώπους που μας ενδιαφέρουν.

Δραστηριότητες παρακολούθησης και δραστηριότητες στο σπίτι για ψηφιακή ευεξία και ψηφιακή ενσυνειδητότητα

- **Στοχαστική Σύνοψη:** Ζητήστε από τους μαθητές να γράψουν μια σύντομη περίληψη που να αναλογίζεται τις βασικές έννοιες που έχουν μάθει σχετικά με τη χειραγώγηση στο διαδίκτυο, την κριτική σκέψη και τον έλεγχο γεγονότων.
- **Προσωπικό Σχέδιο Διαδικτυακής Ανθεκτικότητας:** Ζητήστε από τους μαθητές να αναθεωρήσουν ή να βελτιώσουν τα Προσωπικά τους Σχέδια Διαδικτυακής Ανθεκτικότητας με βάση τη συζήτηση της συνεδρίας. Ενθαρρύνετε τους να θέσουν έναν νέο στόχο για να βελτιώσουν την ικανότητά τους να αναγνωρίζουν και να αντιστέκονται στη χειραγώγηση. Ζητήστε τους να αναλογιστούν πώς αυτοί οι στόχοι μπορούν να τους βοηθήσουν να γίνουν πιο ενημερωμένοι και συνειδητοί στις διαδικτυακές τους αλληλεπιδράσεις.
- **Πρακτική Βασισμένη σε Σενάρια:** Δώστε στους μαθητές διάφορα σενάρια, όπως viral αναρτήσεις, χειραγωγημένες εικόνες ή παραπλανητικά άρθρα υγείας, και ζητήστε τους να εξασκηθούν στην εφαρμογή των στρατηγικών που έμαθαν για την κριτική αξιολόγηση του περιεχομένου. Μπορούν να γράψουν τις απαντήσεις τους σε ερωτήσεις όπως: "Πώς μπορώ να επαληθεύσω αυτές τις πληροφορίες;" ή "Ποιους συναισθηματικούς παράγοντες πρέπει να προσέξω;"
- **Διαδραστικό Κουίζ:** Δημιουργήστε ένα διασκεδαστικό και ενδιαφέρον κουίζ, όπως μέσω του Kahoot, που ενισχύει βασικές στρατηγικές για την αναγνώριση και την αντίσταση στη χειραγώγηση στο διαδίκτυο. Συμπεριλάβετε ερωτήσεις σχετικά με εργαλεία επαλήθευσης γεγονότων, συναισθηματικά ερεθίσματα στο διαδικτυακό περιεχόμενο και προσωπικές στρατηγικές για τη διαχείριση της ψηφιακής κατανάλωσης.

Συμβουλές για εκπαιδευτικούς:

Ενθαρρύνετε τη συνεργασία των ομάδων ενθαρρύνοντας συζητήσεις όπου οι μαθητές μοιράζονται εμπειρίες από την αντιμετώπιση παραπλανητικού διαδικτυακού περιεχομένου. Χρησιμοποιήστε ερωτήσεις ανοιχτού τύπου για να ενθαρρύνετε την εις βάθος σκέψη. Εφαρμόστε ενεργητική μάθηση μέσω δραστηριοτήτων ρόλων και σεναρίων όπου οι μαθητές εξασκούνται στην αξιολόγηση του διαδικτυακού περιεχομένου και στον εντοπισμό τακτικών χειραγώγησης. Ενθαρρύνετε την ενσυνείδητη σκέψη επιτρέποντας στους μαθητές να μοιράζονται γνώσεις και να γράφουν σε ψηφιακά ημερολόγια. Χρησιμοποιήστε εργαλεία όπως κουίζ, δημοσκοπήσεις και βίντεο για να βελτιώσετε τη μάθηση και ενθαρρύνετε τη συνεχή συμμετοχή ζητώντας από τους μαθητές να ενημερώνουν περιοδικά τα Σχέδια Διαδικτυακής Ανθεκτικότητας.

Εργαλεία

Σνόουπς

Ένας ιστότοπος επαλήθευσης γεγονότων που καταρρίπτει διαδικτυακούς μύθους, φήμες και απάτες μέσω ενδελεχούς έρευνας.

www.snopes.com

FactCheck.org

Ένας μη κερδοσκοπικός ιστότοπος που ελέγχει την ακρίβεια των πολιτικών δηλώσεων και ειδήσεων, παρέχοντας αναλύσεις βασισμένες σε στοιχεία.

www.factcheck.org

Παραπομπές

- FactCheck.org. (n.d.). About us. Annenberg Public Policy Center. Retrieved January 3, 2025, from <https://www.factcheck.org/about/>
- Ford, B. M. (2018, noviembre 20). Fighting misinformation in the digital age [Video]. TEDxApeX. <https://www.youtube.com/watch?v=woNn5FITaVA>
- Mikkelsen, D., & Mikkelsen, B. (n.d.). Snopes.com: About us. Snopes. Retrieved January 3, 2025, from <https://www.snopes.com/about-us/>
- Vosoughi, S., Roy, D., & Aral, S. (2018). The spread of true and false news online. Science, 359(6380), 1146-1151. <https://doi.org/10.1126/science.aap9559>
- Pennycook, G., & Rand, D. G. (2018). Fighting misinformation on social media using crowdsourced judgments of news source credibility. Proceedings of the 2018 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems, 1-12. <https://doi.org/10.1145/3173574.3174154>
- Kiersz, A. (2019). How to identify fake news in 5 simple steps. Business Insider. Retrieved January 3, 2025, from <https://www.businessinsider.com/how-to-identify-fake-news-2019-2>

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Τι είναι η ψηφιακή ευημερία;
 - A) Περιορισμός κάθε χρήσης τεχνολογίας
 - B) Μια ισορροπημένη προσέγγιση στη χρήση της τεχνολογίας με επίγνωση
 - Γ) Χρήση εφαρμογών όσο το δυνατόν περισσότερο
 - Δ) Πλήρης αποφυγή των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

2. Ποιο από αυτά αποτελεί παράδειγμα υγιούς ψηφιακής συνήθειας;
 - A) Άμεσος έλεγχος των ειδοποιήσεων
 - B) Ορισμός συγκεκριμένων ωρών χωρίς τεχνολογία
 - Γ) Πολυδιεργασία σε πολλές οθόνες
 - Δ) Χρήση του τηλεφώνου σας πριν τον ύπνο

3. Ποιο είναι ένα όφελος της ενσυνειδητότητας στις ψηφιακές συνήθειες;
 - A) Αυξάνει τον χρόνο μπροστά στην οθόνη
 - B) Προωθεί την παρορμητική χρήση
 - Γ) Ενισχύει την εστίαση και την ισορροπία
 - Δ) Αποφεύγει κάθε είδους τεχνολογία

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

4. Γιατί είναι σημαντικό να δημιουργήσουμε εποχές «χωρίς μέσα κοινωνικής δικτύωσης»;

- A) Για να αποσυνδεθείτε και να επικεντρωθείτε σε άλλες δραστηριότητες
- B) Για να ενημερώνεστε για όλες τις ειδοποιήσεις αργότερα
- Γ) Για να παρακολουθείτε τις τάσεις πιο αποτελεσματικά
- Δ) Για να αυξήσετε την διαδικτυακή σας παρουσία

5. Ποια είναι μια πρόκληση στον καθορισμό ψηφιακών ορίων;

- A) Έλλειψη εργαλείων
- B) Αντίσταση στην αλλαγή
- Γ) Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης διευκολύνουν την αλλαγή
- Δ) Κανένα από τα παραπάνω

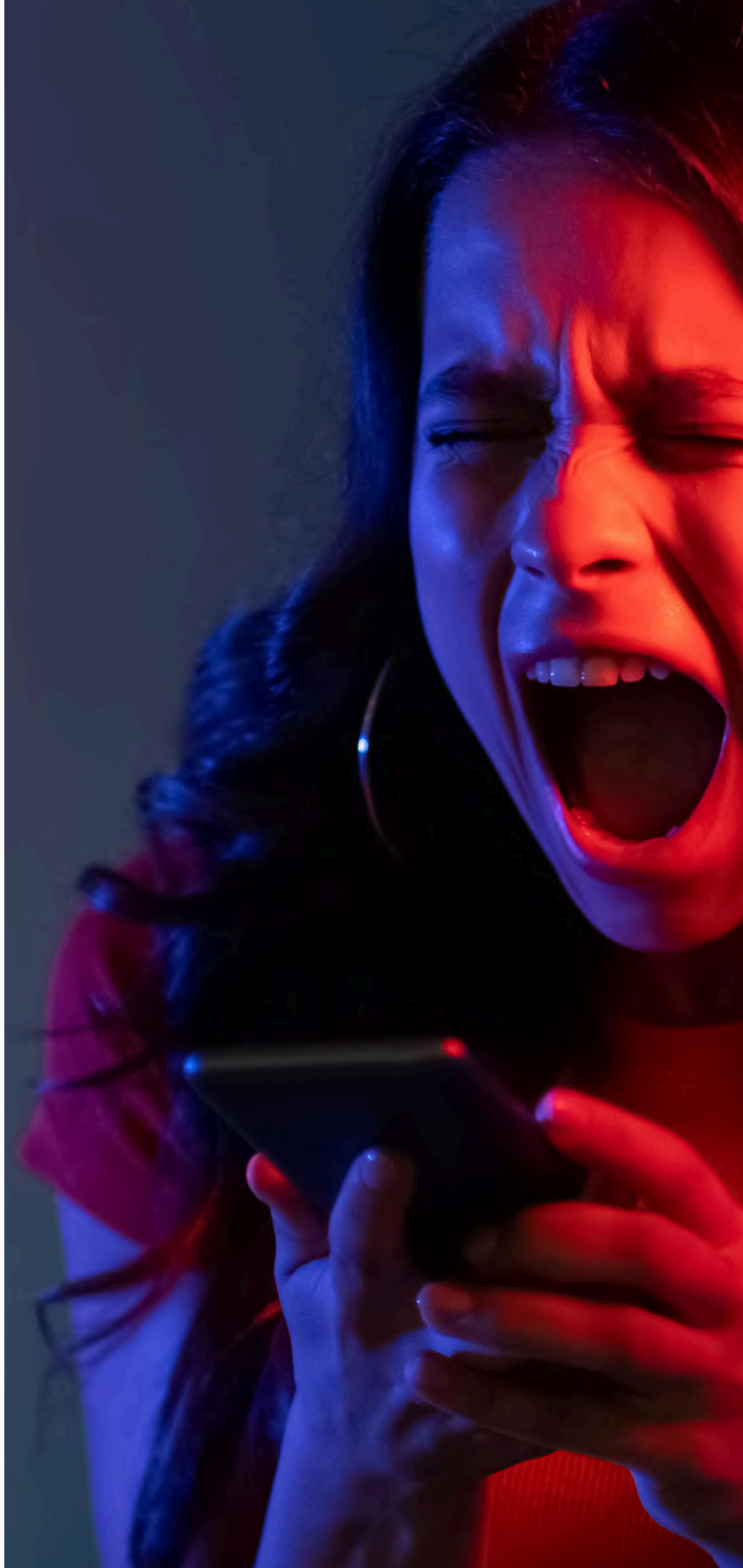
Λύσεις

Ερώτηση 1: B
Ερώτηση 2: B
Ερώτηση 3: Γ
Ερώτηση 4: A
Ερώτηση 5: B

Centrum Wspierania
Edukacji
i Przedsiębiorczości

**Co-funded by
the European Union**

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.